

**Objaśnienia przyjętych wartości w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Grajewskiego
na lata 2022 – 2025**

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej to jedna z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stworzyła dodatkową możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu.

W prognozie na lata 2022-2025 przyjęto, że dynamika dochodów bieżących budżetu powiatu w kolejnych latach ukształtuje się na poziomie 101% - 103%, z wyłączeniem roku 2022 (dynamika na poziomie 91%), w którym pozostaje ona w ścisłym związku z projektami przewidzianymi do realizacji z udziałem „środków zewnętrznych”.

W odniesieniu do dochodów budżetu powiatu ogółem w latach 2022-2025 przyjęto, iż ich dynamika ukształtuje się indywidualnie, dla każdego roku budżetowego, tzn.:

- 1) dla roku 2022 (dynamika na poziomie 97%),
- 2) dla roku 2023 (dynamika na poziomie 127%),
- 3) dla roku 2024 (dynamika na poziomie 77%),
- 4) dla roku 2025 (dynamika na poziomie 102%),

co pozostaje w ścisłym związku przede wszystkim z zadaniami inwestycyjnymi i bieżącymi przewidzianymi do realizacji ze znaczącym udziałem „środków zewnętrznych”.

Dynamika dochodów majątkowych budżetu powiatu w latach 2022-2025 pozostaje w ścisłej korelacji (przede wszystkim) z zadaniami inwestycyjnymi przewidzianymi w dużej mierze do realizacji z udziałem „środków zewnętrznych”.

Zasadniczą przyczyną zaprezentowanej powyżej dynamiki dochodów budżetu powiatu w latach 2022-2025 jest przyjęty harmonogram realizacji zadań, przewidzianych do współfinansowania ze „środków zewnętrznych”, zarówno projektów bieżących, jak i zadań inwestycyjnych, z określoną strukturą źródeł ich finansowania i możliwością zaangażowania w tym celu:

- 1) przychodów pochodzących z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych (pomniejszonej o środki wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi ustawą - Prawo ochrony środowiska, a także ustawą - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków),
- 2) przychodów pochodzących ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie - Prawo ochrony środowiska,
- 3) przychodów pochodzących ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie - Prawo geodezyjne i kartograficzne,
- 4) przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Opracowując powyższą prognozę poczyniono założenie, iż w roku 2022 oraz w latach kolejnych budżet powiatu będzie nadal w przeważającej mierze uzależniony od wielkości przyjętych w budżecie państwa,

jak też od zmieniających się wpływów z tytułu udziału powiatu w podatkach dochodowych (PIT i CIT), a zagrożenie w realizacji tychże wpływów upatruje się szczególnie w konsekwencjach trwającej z pandemii COVID – 19, zaś struktura dochodów bieżących powiatu nie będzie znacząco odbiegała od struktury tychże dochodów, która ukształtowała się w ostatnich latach na bazie obowiązującej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE) na rok 2022 przyjęto w oparciu o informacje przekazane Powiatowi Grajewskiemu przez Ministra Finansów i Wojewodę Podlaskiego.

Jednocześnie przyjęto założenie, iż powiat powinien bazować na prognozowanych dochodach własnych, zarówno bieżących jak i majątkowych, które faktycznie pozostają w jego dyspozycji i zapewnić mogą stabilną podstawę realizacji planowanych zadań oraz na możliwych do pozyskania „środkach zewnętrznych”, co dotyczy zarówno zadań bieżących jak i majątkowych, w tym: szczególnie odnosi się do zadań inwestycyjnych kontynuowanych.

W roku 2022 przewidziano wpływy z tytułu realizacji dochodów własnych powiatu, które będą wynikały również z prowadzonej polityki komunalizacji mienia powiatowego i prawidłowej gospodarki tymże mieniem. Jest to realna możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań inwestycyjnych.

W 2022 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach. Należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

W kolejnych zaś latach opracowywanej prognozy nie przewidziano wpływów z tytułu realizacji dochodów własnych powiatu, które będą wynikały ze sprzedaży składników majątku stanowiącego własność Powiatu Grajewskiego.

Jednakże w sytuacji, gdy poziom dochodów własnych powiatu będzie, jak się przewiduje na bazie doświadczeń z ostatnich kilkunastu lat, niewystarczający w stosunku do nałożonych na powiat zadań własnych, a środki z budżetu państwa („znaczone” i „nieznaczone”) nie zabezpieczą w pełni realizacji bieżących wydatków urzędu i jednostek organizacyjnych powiatu, założenia muszą być nastawione ogólnie na utrzymanie istniejącego stanu rzeczy.

Przewidywana do osiągnięcia kwota dochodów własnych powiatu nie pozwala na kreślenie szerokich i „dalekosiężnych” projektów inwestycyjnych, gdyż trudno jest zapewnić wykonalność takich założeń przy przyjętej szerokiej gamie zadań własnych i wydatków bieżących związanych z ich realizacją, jak też i konieczności zabezpieczenia środków finansowych na pokrycie potencjalnych zobowiązań z tytułu poręczenia kredytu, które zostało udzielone przez powiat grajewski w roku 2007.

Dochody ze sprzedaży majątku w roku 2022 zaplanowano w kwocie prognozowanej do uzyskania przede wszystkim z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności i odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Powiatu Grajewskiego, jak też z tytułu sprzedaży masy pochodzącej z wycinki drzew.

Dlatego też założenia uwzględniają potrzebę kontynuowania już rozpoczętych przedsięwzięć oraz ukierunkowują działania Zarządu Powiatu na uzyskanie jak najlepszych warunków pod kątem „budżetów”, które będą konstruowane na kolejne lata.

W prognozie na lata 2022 – 2025 przyjęto, iż dynamika wydatków budżetu powiatu ogółem ukształtuje się na poziomie 101% - 102%, z wyłączeniem roku 2023 (dynamika na poziomie 115%) oraz roku 2024 (dynamika na poziomie 77%), co podyktowane jest przewidywaną strukturą źródeł finansowania i harmonogramem realizacji projektów/ programów z udziałem m.in. środków pochodzących z UE oraz przewidywaną strukturą źródeł finansowania i harmonogramem realizacji zadań inwestycyjnych

przewidzianych do sfinansowania w przeważającej części „środkami zewnętrznymi”, w tym otrzymanymi w latach ubiegłych.

W odniesieniu do wydatków bieżących budżetu powiatu przyjęto, iż w roku 2022 dynamika na poziomie 97% powiązana jest nierozzerwalnie z przewidzianymi do realizacji projektami/programami współfinansowanymi ze „środków zewnętrznych” i z globalną kwotą prognozowanych do otrzymania pozostałych dotacji oraz środków przeznaczonych na cele bieżące (bez środków z funduszu COVID-19 przeznaczonych na cele bieżące), zaś w latach 2023-2025, dynamika tych wydatków ukształtuje się na poziomie 100%, co wskazuje na nierozzerwalną korelację z przyjętymi wstępnie założeniami makroekonomicznymi.

Dynamika wydatków majątkowych budżetu w latach 2022-2025 pozostaje w każdym roku w ścisłej korelacji przede wszystkim z realizacją zadań inwestycyjnych przewidzianych do współfinansowania „środkami zewnętrznymi” prognozowanymi do pozyskania z różnych dostępnych źródeł, w tym otrzymanymi w latach ubiegłych (m.in. RFIL, RFRD).

Ponadto, nie przewiduje się w roku 2022 podwyżek wynagrodzeń nauczycieli z uwagi na fakt, iż w przyjętych przez rząd założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2022, nie wskazano jednoznacznie realizacji tego celu.

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące nie może przekroczyć wskaźnika maksymalnej obsługi zadłużenia uwzględniającego wyłączenia wskazane w art. 243 ust. 3, 3a oraz 3b powyższej ustawy.

Od 1 stycznia 2020 r. wskaźnik faktycznej obsługi zadłużenia został uzupełniony o umowy, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do kredytu, pożyczki, depozytu czy emisji papierów wartościowych (zaciągnięte po 1 stycznia 2019 r.). Włączenie do wskaźnika obsługi zadłużenia ww. umów dotyczy zarówno spłaty rat, jak również wydatków bieżących na ich obsługę (odsetki, prowizje, opłaty).

Opracowując wieloletnią prognozę finansową Powiatu Grajewskiego na lata 2022 – 2025 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2022 – 2025 przyjęto założenie, iż winny być obowiązkowo spełnione warunki wynikające z art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zadłużenie Powiatu Grajewskiego wg stanu na dzień 31.12.2022 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wyniesie **0,00 zł**. W latach 2022-2025 nie planuje się zaciągania kredytów lub pożyczek w związku z realizacją zadań powiatu.

Zobowiązania Powiatu Grajewskiego (wg stanu na dzień 31.12.2021 r.) z tytułu udzielonych poręczeń (raty kapitałowe i odsetki) wyniosą łącznie **5.497.916,62 zł**, z tego:

1. 5.497.916,62 zł – poręczenie kredytu zaciągniętego w 2007 r. przez Szpital Ogólny im. dr Witolda Gineła w Grajewie w kwocie 10.360.000,00 zł w NORDEA Bank Polska S.A. w Gdyni.

Zobowiązania Powiatu Grajewskiego (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.) z tytułu udzielonych poręczeń (raty kapitałowe i odsetki) wyniosą łącznie **4.909.024,72 zł**, z tego:

1. 4.909.024,72 zł – poręczenie kredytu zaciągniętego w 2007 r. przez Szpital Ogólny im. dr Witolda Gineła w Grajewie w kwocie 10.360.000,00 zł w NORDEA Bank Polska S.A. w Gdyni.

Łączna kwota długu na koniec roku 2022 stanowi 0,00 % prognozowanych dochodów na 2022 r.

Natomiast na koniec roku 2021 zadłużenie powiatu stanowić będzie 0,00% planowanych, a jednocześnie przewidywanych do realizacji, dochodów na 2021 r.

W projekcie budżetu Powiatu Grajewskiego na rok 2022, w celu pokrycia deficytu budżetu w łącznej kwocie 7.786.193,00 zł, zaangażowano:

- 1) przychody pochodzące z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych (pomniejszonej o środki wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi ustawą - Prawo ochrony środowiska, a także ustawą - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków) w kwocie: 6.930.436,00 zł,
- 2) przychody pochodzące ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie - Prawo ochrony środowiska w kwocie: 9.230,00 zł,
- 3) przychody pochodzące ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie - Prawo geodezyjne i kartograficzne w kwocie: 367.039,00 zł,
- 4) przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie: 479.488,00 zł.

W opracowanej wieloletniej prognozie finansowej na lata 2022-2025, począwszy od roku 2022, nie planuje się zaciągania kredytów i pożyczek.

Powyższe podyktowane jest przede wszystkim brakiem podstaw do wskazania możliwości osiągnięcia nadwyżki budżetu (operacyjnej) umożliwiającej spłatę zadłużenia wraz z jego obsługą oraz przyjętym harmonogramem realizacji zadań powiatu i odległym horyzontem czasowym niniejszej prognozy.

Na rok 2022 zaplanowano:

1. dochody budżetu powiatu w wysokości	66.119.819,00 zł
z tego:	
1) bieżące:	56.587.070,00 zł
2) majątkowe:	9.532.749,00 zł
2. wydatki budżetu powiatu w wysokości:	73.906.012,00 zł
z tego:	
1) bieżące:	57.823.061,00 zł
2) majątkowe:	16.082.951,00 zł
3. łączną kwotę przychodów budżetu powiatu w wysokości	7.786.193,00 zł
oraz łączną kwotę rozchodów budżetu powiatu w wysokości	0,00 zł
4. deficyt budżetu powiatu w wysokości:	7.786.193,00 zł
który zostanie pokryty:	
1) przychodami pochodzącymi z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych (pomniejszonej o środki wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi ustawą - Prawo ochrony środowiska, a także ustawą - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków) w kwocie:	6.930.436,00 zł,
2) przychodami pochodzącymi ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie - Prawo ochrony środowiska w kwocie:	9.230,00 zł,
3) przychodami pochodzącymi ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie - Prawo geodezyjne i kartograficzne w kwocie:	367.039,00 zł,

- 4) przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie: 479.488,00 zł.
5. kwotę wydatków przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, z tytułu poręczenia udzielonego przez powiat w roku 2007, w wysokości: 588.892,00 zł.

„Wykaz przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Grajewskiego na lata 2022– 2025” obejmuje również zadania kontynuowane, których realizacja kończy się w 2022 r., gdyż spełniają one kryteria art. 226 ust. 3 i 4 oraz art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Wydatki planowane do poniesienia w roku 2022 i w latach kolejnych (2023-2025) na realizację przedsięwzięć dotyczą wyłącznie tych zadań, które rozpoczęto w latach poprzednich, a zadania objęte wydatkami majątkowymi, które zaprezentowano w przedsięwzięciach przewidzianych do realizacji w latach 2022-2025, będą finansowane w części środkami własnymi powiatu, lecz w przeważającej części zostaną one sfinansowane środkami pochodzącymi z dotacji celowych z tytułu pomocy finansowej udzielanej przez inne j.s.t. z terenu Powiatu Grajewskiego i środkami pozyskanymi z innych źródeł „zewnętrznych”, w tym otrzymanymi w latach ubiegłych (m.in. RFIL, RFRD, UE).

Powyższe podyktowane jest brakiem możliwości zwiększania poziomu zadłużenia Powiatu Grajewskiego, a przede wszystkim – brakiem pewności, co do pozyskania środków finansowych umożliwiających spłatę ewentualnego zadłużenia w tak odległej perspektywie czasowej.

Ponadto, działając na podstawie art. 7 pkt 1 Ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 grudnia 2021 r. dokonano wyboru okresu 7-letniego dla ustalania relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla lat 2022-2025.

Biorąc pod uwagę wszelkie okoliczności i czynniki mogące mieć wpływ na kształtowanie się planowanych wielkości ujętych w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Grajewskiego na lata 2022 – 2025, należy potwierdzić fakt spełnienia wskaźnika spłaty z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po uwzględnieniu art. 244 tejże ustawy.

Planowane wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na lata 2026-2032:

- 1) rok 2026 – 533.936,00 zł,
- 2) rok 2027 – 520.107,00 zł,
- 3) rok 2028 – 506.181,00 zł,
- 4) rok 2029 – 492.719,00 zł,
- 5) rok 2030 – 478.619,00 zł,
- 6) rok 2031 – 464.794,00 zł,
- 7) rok 2032 – 227.220,00 zł.